

Комунальний заклад Львівської обласної ради
«Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»
Кафедра освітньої політики

**Програма підвищення кваліфікації новопризначених
заступників керівників (директорів) закладів загальної середньої освіти**

**Управлінська діяльність новопризначених заступників
керівників закладів загальної середньої освіти в умовах Нової
української школи**

Програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована
до затвердження на засіданні кафедри освітньої політики
(*протокол №8 від 19.10. 2022 р.*)

Завідувачка кафедри

О.І.Шиян

Програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною радою

(*протокол №?? Від .2022 р.*)

Голова науково-методичної ради

П.К. Хобзей

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Найменування: Програма підвищення кваліфікації новопризначених заступників керівників закладів загальної середньої освіти «**Управлінська діяльність новопризначених заступників керівників ЗЗСО в умовах Нової української школи**».

Розробники: завідувачка кафедри освітньої політики, докторка наук із держ-управління, професорка Шиян О.І., кандидат фізико-математичних наук, директор інституту Хобзей П.К., кандидатка політичних наук, доцентка кафедри освітньої політики Чушак Х.Я., доцентка кафедри освітньої політики Коцовська О.С., старша викладачка кафедри освітньої політики Козлова Л.Г., викладач кафедри освітньої політики Пазюк С.З.

Мета: підготовка новопризначених заступників керівників закладів загальної середньої освіти до ефективного виконання трудових функцій в умовах Нової української школи та децентралізації влади в Україні.

Вид: навчання за програмою підвищення кваліфікації в тому числі участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо.

Напрямок:

- розвиток управлінської компетентності;
- формування професійних компетентностей у відповідності до професійного стандарту «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти».

Обсяг: 60 годин.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: очна; за дистанційною формою навчання з використанням дистанційних технологій у синхронному або асинхронному режимі.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться:

A1 Мовно-комунікативна компетентність (A1.1, A1.2, A1.3, A1.4);

A3 Інформаційно-цифрова компетентність (A3.1, A3.2, A3.3);

B2 Емоційно-етична компетентність (B2.1, B2.2, B2.3);

B3 Компетентність педагогічного і соціального партнерства (B3.1, B3.2, B3.3);

B1 Інклюзивна компетентність (B1.1, B1.2, B1.3);

B2 Здоров'язбережувальна компетентність (B2.1, B2.2, B2.3, B2.4, B2.5);

B3 Проектувальна компетентність (B3.1);

D1 Інноваційна компетентність (D1.1, D1.2, D1.3);

D2 Здатність до навчання впродовж життя (D2.1, D2.2).

Місце (місця) надання освітньої послуги: Комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти», заклади освіти Львівської області

Очікувані результати навчання:

- керуються в управлінській діяльності нормативно-правовими актами в галузі освіти, зокрема, розуміють суть і функції Державного стандарту базової освіти в контексті реформування середньої освіти;
- розробляють і втілюють стратегію ЗЗСО щодо розвитку персоналу, зокрема, створюють систему безперервного професійного розвитку, підвищення кваліфікації педагогічних працівників, їх атестації і сертифікації;
- забезпечують організацію якісного освітнього процесу, готують заклад до успішного проходження інституційного аудиту;
- організують освітній процес на засадах відкритості й толерантності, конструктивної взаємодії усіх учасників освітнього й управлінського процесів;
- демонструють розуміння та практичне володіння лідерської та емоційно-етичної компетентностей керівника ЗЗСО;
- створюють здоров'язбережувальне шкільне середовище;
- забезпечують інклюзивне освітнє середовище;
- використовують проєктувальні технології та інноваційні практики в управлінській діяльності;
- використовують цифрові рішення для ефективного управління ЗЗСО;
- визначають власні навчальні потреби та способи їх забезпечення задля розвитку й навчання впродовж життя.

Вартість (у разі встановлення): безоплатний характер надання освітньої послуги для слухачів курсів підвищення кваліфікації за замовленнями місцевих органів управління освітою.

Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації: сертифікат.

II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Блок 1. Нова українська школа - виклики та можливості

Модуль 1. Вступний

Час за робочою навчальною програмою: П-2

Тема 1. Інтеграційно-мотиваційне заняття

1. Реєстрація учасників. Ознайомлення з програмою курсів.
2. Формування очікувань учасників.

Час за робочою навчальною програмою: П-2

Модуль 2. Упровадження нового Державного стандарту. Освітня програма закладу освіти

Час за робочою навчальною програмою: Л-4

Тема 1. Принципи формування освітньої політики та реформування середньої освіти

1. Основні віхи запровадження Нової української школи.
2. НУШ в контексті інших реформ. Освіта й децентралізація.
3. Ключові зміни в ролі та обов'язках керівників ЗЗСО в контексті Нової української школи.

Час за робочою навчальною програмою: Л- 2.

Тема 2. Перехід до компетентнісного навчання в Новій українській школі.

1. Державний стандарт базової середньої освіти: можливості та виклики.
2. Освітня програма ЗЗСО: реалізація академічної автономії закладу.

Час за робочою навчальною програмою: Л- 2.

Модуль 3. Стандарт керівника ЗЗСО. Загальні компетентності керівника ЗЗСО

Час за робочою навчальною програмою: П-2.

1. Професійний стандарт керівника ЗЗСО. Методичні рекомендації до використання.
2. Загальні компетентності керівника ЗЗСО як фундамент для розвитку професійних компетентностей.

Модуль 4. Супервізія – (не)контроль, а професійна підтримка педагогів

Час за робочою навчальною програмою: Л-2, П-2.

Тема 1. Супервізія - нове поняття у сфері професійного зростання педагогів

1. Супервізія - виклик для вчителя чи ресурс для його професійного зростання?

2. Нормативно-правове забезпечення супервізійної діяльності

Час за робочою навчальною програмою: Л-2.

Тема 2. Практичне заняття

1. Супервізія: як перетворити виклики у досягнення
2. Обговорення і розв'язання практичних ситуацій

Час за робочою навчальною програмою: П-2.

Блок 2. Забезпечення стратегічного управління розвитком закладу освіти

Модуль 5. Фінансова автономія. Управління шкільним бюджетом

Час за робочою навчальною програмою: Л-4, П-4.

Тема 1. Особливості сучасної системи управління закладом освіти в умовах децентралізації. Фінансова автономія.

1. Повноваження органів виконавчої влади, місцевого самоврядування та закладів освіти, передбачені законодавчими та нормативно-правовими актами в умовах децентралізації.
2. Основні напрямки автономії закладів освіти згідно з чинним законодавством.
3. Фінансова автономія закладу освіти: що важливо знати керівнику.

Час за робочою навчальною програмою: Л-4.

Тема 2. Практичний аспект фінансової автономії ЗЗСО: управління шкільним бюджетом.

1. Виокремити управлінські повноваження керівника та різних органів самоврядування закладу освіти щодо фінансових питань та бюджету ЗЗСО.
2. Визначити повноваження безпосередньо закладу освіти, його керівника згідно з чинним законодавством щодо управління шкільним бюджетом.

Час за робочою навчальною програмою: П-4.

Модуль 6. Стратегічне управління персоналом

Час за робочою навчальною програмою: Л-2, П-6

Тема 1. Професійний розвиток та нові підходи до підвищення кваліфікації педагогічних працівників

1. Нормативно-правові акти у галузі освіти, які регламентують професійний розвиток та підвищення кваліфікації педагогічних

працівників. Закон України «Про освіту». Постанова КМУ «Порядок підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників» від 21 .08 2019 №800 зі змінами.

2. Основні положення безперервного професійного розвитку, підвищення кваліфікації педагогів. Значення їх в реформуванні та забезпеченні якісної освіти.
3. Який має бути сучасний вчитель?
4. Права та обов'язки педагогічних працівників у підвищенні кваліфікації та їх професійному розвитку.
5. Професійний стандарт - орієнтир до професійного розвитку педагога.
6. Система післядипломної педагогічної освіти як осередок підвищення професійної компетентності педагогів. Зарубіжний досвід.
7. Нові підходи в підвищенні кваліфікації педагогічних працівників. Основні зміни.
8. Форми, види, напрями, суб'єкти підвищення кваліфікації.
9. Українські платформи та ресурси для самоосвіти вчителів.
10. Персональні професійні деформації, кризи та шляхи їх подолання.

Час за робочою навчальною програмою: Л-2.

Тема 2. Система роботи закладу освіти з професійного розвитку та підвищення кваліфікації педагогів.

1. Створення умов та забезпечення системного компетентнісного підходу до постійного самовдосконалення педагогічних працівників, підвищення їх кваліфікації.
2. Робота закладу освіти з постійного підвищення професійного рівня і педагогічної майстерності педагогічних працівників.
3. Формування стійкої мотивації до постійного самовдосконалення педагогічних працівників. Рівні професійного розвитку та готовності педагога до самоосвіти.
4. Роль науково-методичної роботи в безперервному професійному розвитку педагогічних працівників. Організаційні та методичні форми професійної співпраці у закладі освіти. Інститут наставництва
5. Система роботи закладу освіти з підвищення кваліфікації педагогів: планування, визнання результатів навчання. Повноваження педагогічної ради.
6. Вимоги до оформлення документації закладу освіти з даного питання.

Час за робочою навчальною програмою: П-2.

Тема 3. Роль керівництва закладу освіти, методичної служби в підвищенні рівня професійної компетентності педагогічних працівників» (анкети, опитувальник).

Практична робота «Професійний розвиток педагогічних працівників».

Час за робочою навчальною програмою: П-2.

Тема 4. Круглий стіл «Професійний директор - якісна освіта дітей»

Час за робочою навчальною програмою: П-2.

Модуль 7. Внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності

Час за робочою навчальною програмою: Л-2, П-2.

Тема 1. Розроблення стратегії (політик) і процедур забезпечення якості освіти. Вивчення і самооцінювання якості освітньої діяльності та якості освіти.

1. Визначення компонентів внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти закладу.
2. Забезпечення оперативного керування процесом вивчення та само оцінювання якості освітньої діяльності та якості освіти.
3. Періодичність і терміни само оцінювання якості освітньої діяльності та якості освіти.
4. Узагальнення результатів вивчення освітньої діяльності закладу та визначення рівня її якості.

Час за робочою навчальною програмою: Л-2.

Тема 2. Розроблення документу про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти.

1. Підходи та інструментарій для визначення політик і процедур вивчення освітньої діяльності закладу.
2. Вимоги, критерії та індикатори для самооцінювання якості освітньої діяльності.

Час за робочою навчальною програмою: П-2.

Модуль 8. Засади зовнішньої системи забезпечення якості освіти.

Підготовка до інституційного аудиту

Час за робочою навчальною програмою: Л-2, П-2.

Тема 1. Зовнішня система забезпечення якості освіти та інституційний аудит як комплексна зовнішня перевірка та оцінювання освітніх та управлінських процесів у закладі освіти.

1. Поняття зовнішньої системи забезпечення якості освіти. Україна і міжнародний контекст.
2. Алгоритм проведення інституційного аудиту на основі «Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти».

Час за робочою навчальною програмою: Л- 2.

Тема 2. Підготовка учасників освітнього процесу до проведення інституційного аудиту.

Круглий стіл. Обговорення досвіду, аналіз проблемних та дискусійних моментів.

Час за робочою навчальною програмою: П- 2.

Блок 4. Організація безпечного і здорового освітнього середовища

Модуль 9. Здоров'язбережувальна компетентність

Час за робочою навчальною програмою: Л-2.

1. Складники здорового середовища школи. Індекс здоров'я школи.
2. Забезпечення сприятливих умов в освітньому середовищі для кожного учня, залежно від його індивідуальних особливостей, потреб, інтересів.
3. Забезпечення умов праці для працівників закладу освіти, з урахуванням санітарних норм і правил Організація заходів з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу.

Модуль 10. Забезпечення інклюзивного освітнього середовища в Новій українській школі

Час за робочою навчальною програмою: Л-2.

1. Інклюзивне освітнє середовище і його забезпечення. Інклюзивна компетентність керівника
2. Інклюзивне навчання, психолого-педагогічного супроводу учнів із особливими потребами: організація та забезпечення.

Модуль 11. Проєктувальна компетентності керівника ЗЗСО

Час за робочою навчальною програмою: П-4.

1. Технології проєктування в управлінській діяльності
2. Проєктування удосконалення харчування у ЗЗСО (Реформування системи харчування в закладах освіти).

Блок 5. Інші компетентності

Модуль 12. Лідерська та емоційно-етична компетентності керівника ЗЗСО

Час за робочою навчальною програмою: Л-2.

1. Фасилітаторські вміння, необхідні для сучасного керівника ЗЗСО.
2. Ненасильницька комунікація та підтримка різноманіття як ресурсу. Основи ненасильницької комунікації.

Модуль 13. Педагогічне, соціальне та мережеве партнерство: роль керівника ЗЗСО

Час за робочою навчальною програмою: П-2.

1. Організація конструктивної взаємодії усіх учасників освітнього та управлінського процесів.
2. Застосування загальношкільного підходу до вирішення питань загальношкільної ваги.
3. Співпраця з громадою задля розвитку громадянських та соціальних компетентностей здобувачів освіти.

Модуль 14. Інформаційно-цифрова компетентність. Цифрові інструменти для складання освітньої програми ЗЗСО

Час за робочою навчальною програмою: П-4.

Тема 1. Сучасний ЗЗСО у цифровому середовищі

1. Самооцінювання закладу освіти. Інструмент SELFIE
2. Інструменти для самооцінювання цифрових умінь педагогічним колективом ЗЗСО.
3. Планування цифрової стратегії ЗЗСО.

Час за робочою навчальною програмою: П-2.

Тема 2. Цифрові інструменти для складання освітньої програми ЗЗСО.

1. Вимоги до освітньої програми ЗЗСО в умовах НУШ.
2. Розподіл годин між освітніми галузями. Інтеграція.

Час за робочою навчальною програмою: П-2.

Модуль 15. Інноваційна компетентність

Час за робочою навчальною програмою: П-2.

1. Суть інновацій в освітньому процесі.
2. Реалізація інноваційної компетентності при втіленні Нової української школи: добрі практики.

Модуль 16. Навчання впродовж життя

Час за робочою навчальною програмою: П-2.

1. Виклики сучасного суспільства та компетентність навчання впродовж життя. Міжнародний та український контекст.
2. Планування власного професійного розвитку.

Блок 6. Підсумки. Планування подальшого розвитку

Час за робочою навчальною програмою: П-2.

Тема 1. Презентація особистого професійного розвитку. Круглий стіл.

Час за робочою навчальною програмою: П-2.

Тема 2. Підсумок курсів

Час за робочою навчальною програмою: П-2.

Контроль за знаннями слухачів проводиться послідовно й систематично: на практичних заняттях, індивідуальне та фронтальне опитування, виконання самостійної роботи; на лекціях – експрес-контроль, що передбачає постановку конкретних питань з теми.

Оцінювання розглядається як засіб одержання зворотної інформації про результативність підвищення кваліфікації та внесення коректив у методику роботи зі слухачами курсів. Слухачі виконують дві модульні контрольні роботи та беруть участь в круглих столах (форумах).

III. РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ

<i>Назви тем</i>	<i>Кількість годин</i>		
	<i>Усього</i>	<i>Лекції</i>	<i>Практичні</i>
Блок 1. Нова українська школа - виклики та можливості	12	6	6
Модуль 1. Вступний (Інтеграційно-мотиваційний)	2		2
Модуль 2. Упровадження нового Державного стандарту. Освітня програма закладу освіти	4	4	
Модуль 3. Стандарт керівника ЗЗСО. Загальні компетентності керівника ЗЗСО	2		2
Модуль 4. Супервізія – (не)контроль, а професійна підтримка педагогів	4	2	2
Блок 2. Забезпечення стратегічного управління розвитком закладу освіти	16	6	10
Модуль 5. Фінансова автономія. Управління шкільним бюджетом	8	4	4
Модуль 6. Стратегічне управління персоналом	8	2	6
Блок 3. Забезпечення управління якістю освітньої діяльності	8	4	4
Модуль 7. Внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності	4	2	2
Модуль 8. Засади зовнішньої системи забезпечення якості освіти. Підготовка до інституційного аудиту.	4	2	2
Блок 4. Організація безпечного і здорового освітнього середовища	8	4	4

Модуль 9. Здоров'язбережувальна компетентність	2	2	
Модуль 10. Забезпечення інклюзивного освітнього середовища в Новій українській школі	2	2	
Модуль 11. Проектувальна компетентність керівника ЗЗСО	4		4
Блок 5. Інші компетентності	12	2	10
Модуль 12. Лідерська та емоційно-етична компетентності керівника ЗЗСО	2	2	
Модуль 13. Педагогічне, соціальне та мережеве партнерство: роль керівника ЗЗСО	2		2
Модуль 14. Інформаційно-цифрова компетентність керівника ЗЗСО. Цифрові інструменти для складання освітньої програми ЗЗСО	4		4
Модуль 15. Інноваційна компетентність	2		2
Модуль 16. Навчання впродовж життя	2		2
Блок 6. Підсумки. Планування подальшого розвитку	4		4
Презентація особистого професійного розвитку	2		2
Підсумок курсів	2		2
Всього годин:	60		

КОРИСНІ РЕСУРСИ

1. Закон України про освіту (2017): <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
2. Закон України про повну загальну середню освіту (2020): <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
3. Державний стандарт базової середньої освіти (2021): <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-deyaki-pitannya-derzhavnih-standartiv-povnoyi-zagalnoyi-serednoyi-osviti-i300920-898>
4. Типова освітня програма для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/80696/
5. Професійний стандарт за професіями "Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти", "Вчитель закладу загальної середньої освіти", "Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)": <https://mon.gov.ua/ua/news/zatverdzheno-profstandart-vchitelya-pochatkovih-klasiv-vchitelya-zakladu-zagalnoyi-serednoyi-osviti-i-vchitelya-z-pochatkovoyi-osviti>
6. Професійний стандарт за професією «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти»: <https://mon.gov.ua/ua/news/zatverdzheno-profesijnij-standart-kerivnika-direktora-zakladu-zagalnoyi-serednoyi-osviti?fbclid=IwAR1qHoY--PVVbTeMcFUWHMyqJAQ5MeFcIgX5nFHI8xFVq-W7c7-ZsXkQ8FI>
7. Модельні навчальні програми для 5-9 класів Нової української школи: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/modelni-navchalni-programi-dlya-5-9-klasiv-novoyi-ukrayinskoyi-shkoli-zaprovadzhuyutsya-poetapno-z-2022-roku>
8. Нова українська школа: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>
9. Нова українська школа: концептуальні засади (2016): <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
10. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа” на період до 2029 року: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80>
11. Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа”: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/903-2017-%D1%80>
12. Результати дослідження PISA (2018): <http://testportal.gov.ua/2019/12/03/rezultaty-pisa-svoyeridnyj-dorogovkaz-dlya-pidvyshhennya-yakosti-natsionalnoyi-osvity/>
13. Абетка для директора (ДСЯО) - https://sqe.gov.ua/wp-content/uploads/2021/08/Abetka_dyrektora_2021_SQE_SURGe.pdf